

Fler kör mc - men färre dör

Trafik. Risken att omkomma har minskat de senaste tio åren • Singelolyckor vanligast

Antalet motorcyklar i trafiken har nästan fördubblats sedan år 2000. Det har lett till fler dödsolyckor, men risken för motorcykelförare att dödas i trafiken har minskat totalt sett.

De senaste tio åren har det blivit alltmer populärt att åka motorcykel.

I fjol var det nästan 297 000 motorcyklar ute i trafiken jämfört med drygt 167 000 vid millennieskiftet. Det innebär att många fler tillsammans kör en totalt mycket längre sträcka.

– Tittar man på hur körsträckan har ökat syns det att risken för att omkomma faktiskt har minskat lite grann, säger Magnus Lindholm, trafiksäkerhetsanalytiker på Vägverket.

Men motorcyklister löper trots allt upp till tjugo gånger större risk

än bilister att dödas i trafiken.

– Många tror att det är korsande olyckor i konflikt med bil som är vanligast bland dödsolyckorna, men det är inget mot antalet singelolyckor, säger Magnus Lindholm.

ENLIGT VÄGVERKETS preliminära statistik är det de äldre förarna som är mest utsatta. Motorcykelförare i åldrarna 35 till 44 år hade tre gånger högre dödlighet 2008 jämfört med år 2000.

– Det har blivit mer populärt att åka motorcykel, men de som åker blir äldre och äldre. Jag tror att det beror på att de yngre inte har råd att köpa sporthojar. Dessutom är det väldigt dyrt med försäkring om man är ung, säger Magnus Lindholm.

Hälften av alla dödsolyckor sker med så kallade sporthojar, det vill säga motorcyklar med många häst-

FAKTA

Antalet dödsolyckor

• Förra året dog 51 människor på motorcykel. Det är en ökning jämfört med år 2000 då 33 avled. Men samtidigt som antalet dödsolyckor ökat har risken att dödas minskat något. Vid sekelskiftet var det 23 motorcykelförare per 100 000 som omkom och i fjol var det 17 stycken.

krafter som påminner om tävlingsmotorcyklar. Enligt olycksstatistiken är det också sporthojförarna som oftast kört för fort. Uppemot 70 procent av dem som bedömdes köra mycket över gällande hastig-

”Går du omkull i ett vajerräcke är det som att åka in i en osthyvel, men det värsta för oss är lösgruset på vägarna.”

Anders Johansson, ordförande Sveriges Motorcyklister, Uppsala

hetsgräns förra året var sporthojförare. Men det är inte bara hastigheten som utgör en fara för motorcyklister.

– Problemet med motorcyklar är att de inte kan dra nytta av de säkerhetsåtgärder som bilarna kan. Vajerräcken är till exempel inte bra för motorcyklister, men för bilar, säger Magnus Lindholm.

VÄGVERKET SAMARBETAR sedan ett par år med SMC, Sveriges Motorcyklister, med att förbättra vägförhållandena även för motorcykelförarna.

– Går du omkull i ett vajerräcke är det som att åka in i en osthyvel, men det värsta för oss är lösgruset på vägarna. I Vägverkets nollvision säger man att ingen ska dö i trafiken, men man glömde motorcyklister, säger Anders Johansson som är ordförande för SMC i Uppsala.

I samarbetet med Vägverket försöker SMC nu få igenom en kompletterad version av nollvisionen där även motorcyklister ingår.

Tina Halldén

tina.halden@unt.se 018-478 15 33

Här lär sig förare att svänga

På Rörkens gokartbana utanför Uppsala är det dags för säsongens första utbildning i broms- och kurvteknik för motorcyklar. Syftet är att minska antalet motorcykelolyckor i trafiken.

I kurvorna känns det som om min fot ska skrapa i marken eller att motorcykeln helt ska välta vilken sekund som helst.

Men Anders Johansson som är SMC:s ordförande i Uppsala har förklarat att jag måste luta mig inåt kurvan lika mycket som han gör. Jag sitter bakpå hans sporthoj och han manövrerar oss genom Rörkens gokartbana.

– Går det bra, ropar han när mitt grepp om honom hårdnat efter att han gasat ur kurvan.

Även om vi som mest kommer upp i kanske 50 kilometer i timmen på raksträckorna pinnar det i magen för en ovan motorcykelförare. Det känns nästan som när jag var liten och cyklade snabbt i nedförsbackar, fast med en större adrenalinkick.

– Man är inte här för att åka fort utan för att lära sig att svänga. Vi vill få in ett ryggmärgsbeteende så att man kan ta sig ur en svår situation i trafiken, säger Anders Johansson när vi stannat.

DET ÄR SMC:S första utbildningstillfälle för säsongen. Varje måndag kommer ett femtiotal motorcykelförare att ses här för att träna sittställning, gaskontroll och att hålla blicken rätt.

– Det handlar inte om pekpinnar, men det är kul att lära våra motorcykelkompisar. Då har vi kanske åtminstone räddat någon, säger Anders Johansson.

En rad motorcykelförare står

Lägre risk att dödas i mc-olycka

■ På mindre än tio år har antalet motorcyklar fördubblats på de svenska vägarna. Trots det har risken för att dödas i en mc-olycka minskats Uppsala A8

VÄGAR. Weronica Ljungström är inte rädd för att köra sporthoj trots att hon var med om en olycka i höstas. Hon säger att man ju kan dö av att gå över ett övergångsställe också.

FOTO: KATTIS STRÖMGREN

TIPS SÅ KÖR DU SÄKRARE

Räkna med att du inte syns

1. Lyft blicken.
2. Gasa lagom mycket i kurvorna
3. Sitt rätt, det vill säga avslappnat framför allt i axlar och armar
4. Anpassa hastigheten efter väder och hastighetsbegränsningar
5. Räkna med att bilister inte ser dig och kör efter den principen

startklara. Motorerna morrar dovt innan gasen vrids om och bensinlukten sprider sig. De är indelade i grupper utefter hur mycket vana de har. Efteråt samlas varje grupp med instruktörerna för att få tips på vad de kan tänka på till nästa gång.

– Det här är ett tryggt ställe att tänja gränserna på, säger Linda Öhlin som är en av instruktörerna.

Hon kör själv sporthoj och blir irriterad på de sporthojförare som kör för fort i trafiken.

– Tyvärr finns det en liten grupp som förstör för oss andra. Man blir

”Tyvärr finns det en liten grupp som förstör för oss andra. Man blir lite utdömd som en fartgalning när man kommer med helskinnställ.”

Linda Öhlin, instruktör

lite utdömd som en fartgalning när man kommer med helskinnställ, säger hon.

EN BIT BORT KLIVER Bengt Karlsson precis av sin hoj. Det här är hans passion, men han berättar att det är ett annat tänk i trafiken än här.

– Man måste ta för givet att bilisterna inte ser en och agera därefter. Mitt liv ligger i deras händer eftersom det är jag som gör mig illa om det händer något, säger han.

Han kör extra försiktigt på flerfiliga vägar.

– Jag var med om en olycka när en bil skulle byta fil. Bilisten såg mig inte och körde på mig, säger han.

Ute på banan ramlar en kille i en kurva. Bara några sekunder efter har flera instruktörer sprungit fram till honom. Innan han får köra hem för dagen kommer de att undersöka honom och gå igenom motorcykeln för att se att den fungerar som den ska.

Tina Halldén

tina.halden@unt.se 018-478 15 33